

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

I. Wulgarne słownictwo

1. Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:
 - 1) sam przeprowadza rozmowę z uczniem,
 - 2) wpisuje informację dla rodziców do e-dziennika,
 - 3) powiadamia wychowawcę klasy.
2. Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do e-dziennika.
3. W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:
 - 1) przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy,
 - 2) w przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
4. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

II. Wagary

W sytuacji, gdy wychowawca lub nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

- 1) nauczyciel kontaktuje się z wychowawcą,
- 2) wychowawca kontaktuje się z rodzicem,
- 3) jeżeli uczeń nadal wagaruje wychowawca informuje pedagoga szkolnego,
- 4) jeżeli uczeń nadal uporczywie wagaruje pedagog informuje dyrektora. Fakt ten zgłaszany jest do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

III. Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.
2. Uczeń otrzymuje uwagę.
3. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców.
4. Wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem.

5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje karę przewidzianą w Statucie Szkoły.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

IV. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej

1. Nauczyciel, pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy ma obowiązek zareagować w celu zabezpieczenia przed dalszą agresją.
2. Nauczyciel, pracownik szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców.
4. Wychowawca, jeżeli sytuacja tego wymaga, zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu, a ten dyrektorowi szkoły.
5. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji lub gdy, akty te powtarzają się nauczyciel lub wychowawca sporządza notatkę opisującą sytuację i przekazuje ją pedagogowi szkolnemu. Zespół Interwencyjny opracowuje wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzonego plan zapewnienia mu bezpieczeństwa. Z rodzicami dziecka podejrzanego o krzywdzenie należy opracować plan naprawczy celem zmiany niepożądanych zachowań.
6. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie i odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
7. Uczeń stosujący przemoc otrzymuje karę przewidzianą w Statucie Szkoły.
8. W szczególnych przypadkach powtarzających się aktów agresji lub w przypadkach szczególnie drastycznych, dyrektor szkoły zgłasza te fakty policji.

V. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia

1. W przypadku zauważenia, że uczeń przyjmuje leki na terenie szkoły:
 - 1) nauczyciel/pracownik powiadamia wychowawcę, który w razie wątpliwości kontaktuje się z opiekunami ucznia,
2. Nauczyciel, który znajdzie leki lub inne substancje niebezpieczne, ma obowiązek zabezpieczyć je i zgłosić ten fakt dyrektorowi szkoły.
3. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu przez ucznia tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych lub narkotyków powiadamia niezwłocznie wychowawcę klasy i dyrektora. Powiadomieni zostają rodzice ucznia.

4. Uczeń ponosi konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły.
5. W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły narkotyków lub innych środków psychoaktywnych dyrektor zawiadamia policję.
9. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VI. Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie.
3. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców.
4. Dyrektor szkoły powiadamia odpowiednie służby.
5. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, stanowi wykroczenie. Należy o tym fakcie powiadomić policję.
6. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia ponosi konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły.
7. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VII. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną lub przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją policji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Uczeń otrzymuje karę przewidzianą w Statucie Szkoły.

VIII. Postępowanie wychowawcy (nauczyciela) w momencie wypadku dziecka w szkole

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy:
 - 1) Pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia lub był jego świadkiem:
 - a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, tzn. sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - b) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
 - 2) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – przywołuje innego nauczyciela np. uczącego w najbliższej sali i prosi o nadzór nad swoimi uczniami.
2. Nauczyciel zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców lub osobę wskazaną przez rodzica oraz dyrektora (wicedyrektora) szkoły.
3. O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia i ustala z nimi:
 - 1) potrzebę wezwania pogotowia;
 - 2) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica;
4. Inspektor BHP wyjaśnia okoliczności wypadku.
5. Postępowanie dyrektora:
 - 1) w każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy, utrata przytomności, choćby chwilowa) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe,
 - 2) o każdym groźnym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp,
 - 3) o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty,
 - 4) o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego;
 - 5) jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy,
 - 6) jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie,
 - 7) dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków.

X. Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

1. Kontakt, komunikacja i wsparcie:
 - 1) pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia w szkole natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem,
 - 2) następnie zawiadamia niezwłocznie dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:
 - 1) stałą obecność z uczniem osoby dorosłej,
 - 2) udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy,
 - 3) zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji,
 - 4) izolację ucznia od grupy rówieśniczej.
3. Dyrektor Szkoły:
 - 1) zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.
4. Następnie dyrektor koordynuje:
 - 1) powołanie Doraźnego Zespołu Kryzysowego do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych,
 - 2) zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej,
 - 3) interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez: psychologa lub pedagoga szkolnego (ewentualnie z Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej)) lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół, placówek oświatowych – w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu,
5. Dyrektor szkoły wspiera ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa poprzez pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego.

XI. Śmierć samobójcza ucznia na terenie szkoły i poza nią

1. W każdym przypadku wykrycia próby samobójczej na terenie szkoły:
 - 1) pracownik, który pierwszy dotrze na miejsce zdarzenia:
 - a) udziela pierwszej pomocy niemedycznej,
 - b) informuje innego pracownika szkoły celem powiadomienia dyrekcji,
 - c) pozostaje w miejscu zdarzenia do przybycia właściwych służb,
 - d) dyrekcja zapewnia obecność drugiego pracownika celem izolacji miejsca zdarzenia oraz pomocy w prowadzeniu pierwszej pomocy;
 - 2) Dyrektor szkoły:
 - a) niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji próby samobójczej lub śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
 - służbami medycznymi,

- rodzicami,
 - policją, prokuraturą,
 - organem nadzoru pedagogicznego.
- b) organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji,
 - c) podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu,
 - d) organizuje interwencję grupową lub indywidualną dla uczniów i nauczycieli.
2. Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:
- 1) powiadamia nadzór pedagogiczny,
 - 2) organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

XII Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełni czyn karalny, pracownik szkoły:

- 1) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,
- 2) ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- 3) przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi, psychologowi szkolnemu pod opiekę,
- 4) powiadamia rodziców ucznia – sprawcy,
- 5) niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- 6) zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)

XIII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły jest ofiarą czynu karalnego, pracownik szkoły powinien:

- 1) udzielić pierwszej pomocy bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, kiedy ofiara doznała obrażeń,
- 2) niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły;
- 3) powiadomić rodziców ucznia,
- 4) niezwłocznie wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XIV. W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefonicznego odebrania zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
 - 1) Dyrektor podejmuje decyzję o: powiadomieniu policji – 112, 997,
 - 2) przerwaniu lekcji,
 - 3) przeprowadzeniu ewakuacji uczniów,
2. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
3. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

XV. Wybuch pożaru lub podłożenie ognia

1. Osoba, która zauważyła pożar:
 - 1) powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób a w szczególności sygnałem dźwiękowym trzy długie dzwonki,
 - 2) należy niezwłocznie powiadomić Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112,
 - 3) należy zawiadomić dyrekcję szkoły,
 - 4) przeprowadza się natychmiastową ewakuację,
 - 5) do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły.
2. Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego:
 - 1) decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły lub osoba kierująca akcją,
 - 2) ewakuację prowadzi się w sposób zorganizowany, według opracowanych procedur i oznaczonych dróg ewakuacyjnych,
 - 3) w czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, nie dopuszczają do wybuchu paniki,
 - 4) miejscem zbiórki uczniów jest miejsce do ewakuacji wyznaczone przez dyrektora.

XVI. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej

Osoba, do której zwracają się przedstawiciele mediów:

- 1) nauczyciel nie upoważniony przez Dyrektora nie udziela informacji;
- 2) zawiadamia niezwłocznie Dyrektora;
- 3) kieruje przedstawiciela mediów do Dyrektora;
- 4) Dyrektor udziela niezbędnych informacji;
- 5) w szczególnych przypadkach Dyrektor udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji mediom.

XVII. Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego

1. Podczas zajęć lekcyjnych obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych. Wyjątek stanowi sytuacja, w której nauczyciel zezwala na korzystanie z telefonów w celu realizacji procesu edukacyjnego.
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu.
4. Każdy uczeń ma prawo korzystania w uzasadnionych przypadkach z telefonu stacjonarnego w sekretariacie szkoły.
5. Pracownik administracji w sekretariacie ma obowiązek przekazania uczniowi informacji telefonicznej od rodzica.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest całkowicie zakazane na terenie szkoły.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic pod wpływem alkoholu

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał informację o tym, że po nieletniego ucznia przyszedł pijany rodzic, bezzwłocznie powiadamia o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję.
2. Dyrektor wydaje takie dyspozycje, które natychmiast pozwolą udzielić dziecku wsparcia i odizolować je od pijanego.
3. Jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo, szkoła ma obowiązek o zdarzeniach zawiadomić pisemnie sąd rejonowy, wydział rodzinny i nieletnich.

XIX. Procedura kontaktów z rodzicami uczniów

1. Szeroko rozumianych informacji o dziecku udzielają wyłącznie wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna, wicedyrektor, dyrektor szkoły.
2. Miejscem kontaktów rodziców z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym i dyrektorem jest szkoła.
3. Spotkania odbywają się w formach:
 - 1) zebrań ogólnych z rodzicami,
 - 2) zebrań ogólnych z rodzicami i zaproszonymi specjalistami,
 - 3) zebrań klasowych z rodzicami,
 - 4) zebrań klasowych z rodzicami w obecności uczniów,
 - 5) indywidualnych konsultacji rodziców z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem, psychologiem,

- 6) innych spotkań wynikających z planu pracy szkoły.
4. Rodzice uczniów szkoły mają możliwość dodatkowego kontaktu z nauczycielami w przypadkach uzasadnionych losowo, jednak po uprzednim uzgodnieniu takiego spotkania z nauczycielem.
5. W żadnym przypadku nauczyciel nie udziela informacji rodzicom w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć szkolnych (w tym również dyżurów na korytarzach i boisku szkolnym).
6. Terminy spotkań z rodzicami ustalone są w harmonogramie zebrań z rodzicami przedstawionym nauczycielom i rodzicom na początku roku szkolnego.
7. Obecność rodzica na zebraniach jest obowiązkowa.
8. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła wzywa rodziców poza ustalonymi terminami.
9. Wychowawca w nagłych sytuacjach może skontaktować się z rodzicami telefonicznie.
10. Wychowawca klasy utrzymuje kontakt z rodzicami w formach:
 - 1) zebrań z rodzicami,
 - 2) pisemnych lub ustnych informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów
- 3) indywidualnych spotkań z rodzicami na terenie szkoły, po uprzednim uzgodnieniu terminu.
12. Corocznym obowiązkiem wychowawcy klasy w trakcie zebrań klasowych jest zapoznanie rodziców z:
 - 1) planem wychowawczym klasy,
 - 2) postępami edukacyjnymi i wychowawczymi uczniów,
 - 3) informacjami bieżącymi dotyczącymi funkcjonowania klasy,
 - 4) informacjami o możliwości zapoznania się ze statutem szkoły, programem profilaktyczno-wychowawczym.
13. Podczas spotkań klasowych z rodzicami wychowawca zobowiązany jest uwzględnić następujące zasady:
 - 1) najtrudniejsze sprawy dotyczące ucznia należy omawiać szczerze, ale w indywidualnej rozmowie z rodzicami,
 - 2) największą uwagę należy przywiązywać do spraw opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych,
 - 3) najważniejszym składnikiem informacji o wynikach w nauce mają być poczynione postępy oraz wskazanie, w porozumieniu z nauczycielami przedmiotów, treści niezbędnych do ich uzupełnienia,
 - 4) udzielać konkretnych rad co do przewycięzania określonych trudności lub wskazywać osoby, instytucje, które to uczynią.
14. W trakcie zebrań klasowych nie wskazane jest:
 - 1) dokonywanie tylko negatywnych ocen zespołu uczniowskiego,
 - 2) publicznego czytania ocen,
 - 3) używanie nazwisk przy przykładach negatywnych,
 - 4) podważania hierarchii wartości wyznawanych przez rodziców,

15. Aktywizowanie i motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą odbywa się poprzez:
- 1) wspólne rozwiązywanie problemów klasowych;
 - 2) pomoc „trójki klasowej” w organizacji imprez klasowych;
 - 3) udział rodziców w takich formach pracy szkoły, jak: wycieczki, lekcje otwarte, święta szkoły, przegląd twórczości uczniowskiej, itp.;
 - 4) uhonorowanie przez dyrekcję szkoły aktywnie działających rodziców listami gratulacyjnymi wręczanymi na apelu kończącym rok szkolny;
 - 5) wspólne dbanie o estetykę pomieszczeń klasy;
 - 6) pomoc przy wykonywaniu prac na rzecz szkoły, klasy.
16. Pedagog szkolny i psycholog szkolny zobowiązany jest do:
- 1) organizowania warsztatów i spotkań dla rodziców z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się wychowaniem lub wspomagających szkołę,
 - 2) wspierania rodziców uczniów mających kłopoty z nauką oraz wywodzących się ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
 - 3) wspomagania wychowawców w zbieraniu informacji o problemach uczniów.
17. Dyrektor szkoły w szczególności:
- 1) współpracuje z Radą Rodziców wg przyjętego harmonogramu;
 - 2) udziela pomocy wychowawcom w kontaktach z rodzicami, którzy nieregularnie uczestniczą w zebraniach;
 - 3) przygotowuje oraz przeprowadza zebrania ogólne dla rodziców wg przyjętego harmonogramu.
18. Wyklucza się następujące zachowania rodziców:
- 1) uzyskiwanie informacji o uczniu od nauczycieli na ulicy,
 - 2) przeszkadzanie w czasie lekcji,
 - 3) telefonowanie pod prywatny numer nauczyciela bez jego zgody,
 - 4) zajmowanie przerw nauczycielowi dyżurującemu,
 - 5) zasięganie informacji o uczniu u pracowników niepedagogicznych szkoły.
19. Wszystkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do:
- 1) nauczyciela danego przedmiotu,
 - 2) wychowawcy klasy,
 - 3) pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego,
 - 4) dyrektora i wicedyrektora szkoły,
 - 5) rady pedagogicznej,
 - 6) organu nadzorującego szkołę,
 - 7) organu prowadzącego szkołę.